

Уманський національний
університет садівництва

Факультет агрономії

Кафедра
генетики, селекції рослин та
біотехнології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Управління формуванням насіннєвої продукції»

Рівень вищої освіти:	<u>магістр</u>
Спеціальність:	<u>201 Агрономія</u>
Освітня програма:	<u>другого (магістерського) рівня вищої освіти</u>
Навчальний рік, семестр:	<u>2023-2024 н.р., семестр 2</u>
Курс (рік навчання)	<u>1 (1)</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>4</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова / вибіркова:	<u>вибіркова</u>

Лектор курсу	Жанна НОВАК
Профайл лектора	https://genetics.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-kafedri/novak-zhanna-mikolaiвна.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	nzhanna@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=248
Консультації	Щоп'ятниці з 14 ⁰⁰ . по 15 ⁰⁰ в аудиторії №90 навчального корпусу №1

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Освітня програма	«Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти
Перелік фахових компетентностей	<p>ФК 3. Здатність розуміти сутність сучасних проблем агрономії, науково-технічну політику в межах виробництва екологічно-безпечної продукції рослинництва.</p> <p>ФК 3. Здатність розуміти сутність сучасних проблем агрономії, науково-технічну політику в межах виробництва екологічно-безпечної продукції рослинництва.</p> <p>ФК 7. Уміння використовувати результати наукових досліджень щодо забезпечення інтенсивних та інших технологій, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур.</p> <p>ФК 8. Здатність обґрунтовувати завдання досліджень, обирати методи експериментальної роботи, інтерпретувати та представляти результати наукових експериментів, впроваджувати їх у виробництво.</p> <p>ФК 9. Здатність самостійно організувати та проводити наукові дослідження з використанням загальноприйнятих методів і стандартів аналізу ґрунтових та рослинних зразків.</p> <p>12. Проектно-технологічна діяльність:</p> <ul style="list-style-type: none"> – готовність застосовувати кваліфіковані методологічні підходи до моделювання сортів, систем захисту рослин, прийомів і технологій виробництва продукції рослинництва; – здатність використовувати інноваційні процеси в агропромисловому комплексі при проектуванні та реалізації екологічнобезпечних, економічно-ефективних технологій виробництва продукції рослинництва та відтворення родючості ґрунтів різних агроландшафтів;
Перелік програмних результатів навчання	<p>ПРН 1. Уміти використовувати методологію наукових досліджень і дослідної справи у професійній діяльності. 2. Інтегрувати знання з різних галузей для вирішення теоретичних та/або практичних задач і проблем агрономії.</p> <p>ПРН 5. Уміти самостійно планувати і виконувати дослідницькі та/або інноваційні завдання, формулювати висновки за одержаними результатами.</p> <p>ПРН 7. Розробляти та реалізовувати проекти екологічно-безпечних прийомів і</p>

	технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності. ПРН 14. Вибирати оптимальну стратегію ведення наукових досліджень та господарювання в агрономії залежно від комплексу умов. 15. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії.
--	---

Опис дисципліни

Структура навантаження студентів	Кількість годин – 120 Кількість лекційних годин – 10 (12) Кількість лабораторних/практичних занять – 12 (14) Кількість годин для самостійної роботи студентів – 83 (79) Форма підсумкового контролю – екзамен
Методи навчання	В рамках вивчення дисципліни передбачено проведення: - лекцій. За структурою заплановані лекції поділяються на вступні, тематичні, заключні, оглядові, установчі. Для проведення лекцій використовується мультимедійний комплекс для наочного відображення представленого матеріалу; - лабораторні/практичні заняття. На заняттях використовується теоретичне й практичне вивчення еколого-біологічних особливостей, а також розробка нових й оптимізація існуючих еколого-біологічних технологій вирощування сільськогосподарських культур. З метою кращого засвоєння матеріалу планується використання тестів, написання рефератів, вирішення ситуаційних задач тощо. За окремими темами планується проведення семінарів із залученням фахівців з виробництва.
Мета курсу	здобути глибокі теоретичні знання та набути практичних навичок з організації процесу насінництва, управління формуванням насінневої продукції, розробки умов формування різних категорій насіння з урахуванням їх специфіки на сучасному етапі розвитку сільського господарства України
Завдання курсу	знати: фізіологію формування насіння інбредних ліній, гібридів та сортів сільськогосподарських культур; особливості вирощування посівного матеріалу; правову документацію на насіння та садивний матеріал вміти: реально прогнозувати і успішно реалізувати врожайні властивості насіння сільськогосподарських культур в умовах конкретної зони; планувати площі посіву батьківських форм гібридів, сортів та ліній для отримання певної кількості насіння (посівних одиниць); скласти документи на насіння та садивний матеріал

Зміст дисципліни

Тематика лекцій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мета, завдання та основні положення 2. Особливості формування насіння зернових колосових, зернобобових та круп'яних культур 3. Формування насінневої продуктивності соняшнику 4. Формування продуктивності насіння ріпаку 5. Особливості формування насіння кукурудзи
------------------------	--

Політика дисципліни

Організація навчання	Регулярне відвідування лекцій, активна участь на практичних заняттях, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи. Організація навчання відбувається згідно розкладу http://mkr.udau.edu.ua/
Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни здобувач може набрати максимально 100 балів.
Політика щодо академічної	Під час підготовки рефератів або есе до семінарських занять, проведення контрольних заходів студенти повинні дотримуватися правил академічної

добросовісності	добросовісності, які визначено Кодексом добросовісності Уманського НУС. Жодні форми порушення академічної добросовісності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу добросовісності Уманського НУ: https://mon.udau.edu.ua/assets/files/normativni/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf .
------------------------	---

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Самост. робота	Екзамен	Сума
Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4				
15		15		15		15		10	30	100
ЗМ 1	МК 1	ЗМ 2	МК 2	ЗМ 3	МК 3	ЗМ 4, 5	МК 4			
	15		15		15		15			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Новак Ж.М. Управління формуванням насінневої продукції соняшнику. Методичні рекомендації для проведення лабораторних занять з дисципліни «Управління формуванням насінневою продуктивністю» для студентів спеціальності 201 «Агрономія» спеціалізації «Насінництво і насіннєзнавство» вищих аграрних закладів освіти IV рівня акредитації. Умань: УНУС, 2019. 20с.
2. Новак Ж.М., Діордієва І.П., Макарчук М.О. Управління формуванням насінневою продуктивністю. Методичні рекомендації для індивідуальної роботи студентів з дисципліни «Управління формуванням насінневою продуктивністю» для студентів денної форми навчання за спеціальністю 201 «Агрономія» вищих аграрних закладів освіти IV рівня акредитації. Умань: УНУС, 2020. 12 с.
3. Новак Ж.М., Діордієва І.П., Макарчук М.А. Насінневий контроль. Методичні рекомендації для проведення лабораторних занять з дисципліни «Управління формуванням насінневою продуктивністю» для студентів спеціальності 201 «Агрономія» спеціалізації «Насінництво і насіннєзнавство» вищих аграрних закладів освіти IV рівня акредитації. Умань: УНУС, 2020. 12с.
4. Новак Ж.М. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Управління формуванням насінневої продуктивності» для студентів денної форми навчання за спеціальністю 201 «Агрономія» вищих аграрних закладів освіти IV рівня акредитації. – Умань: УНУС, 2018. – 16 с.

Рекомендована література

Базова

1. Насінництво й насіннєзнавство польових культур / За ред. М.М. Гаврилюка - К.: Аграрна наука, 2007. - 216с.
2. Жатова Г. О. Загальне насіннєзнавство : навчальний посібник / Г. О. Жатова. - Суми : Університетська книга, 2009. - 273 с.
3. Державний стандарт України «Насіння сільськогосподарських культур. Сортові і посівні якості», ДСТУ 2240-93. — К., 1994. — 74с.
4. Закон України «Про насіння і садивний матеріал» // Голос України. – 2003. – 28 січня.
5. Державний стандарт України «Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначення якості насіння», ДСТУ 4138-2002. — К., 2002. — 154с.
6. Новак Ж.М., Діордієва І.П., Макарчук М.А. Насінневий контроль. Методичні рекомендації для проведення лабораторних занять з дисципліни «Управління формуванням насінневою продуктивністю» для студентів спеціальності 201 «Агрономія» спеціалізації «Насінництво і насіннєзнавство» вищих аграрних закладів освіти IV рівня акредитації. – Умань: УНУС, 2016. – 12с.
7. Новак Ж.М. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Управління формуванням насінневої продуктивності» для студентів денної форми навчання за спеціальністю 201 «Агрономія» вищих аграрних закладів освіти IV рівня акредитації. – Умань: УНУС, 2018. – 16 с.
8. Полянецька І.О., Новак Ж.М., Діордієва І.П. Характеристика гібридних популяцій пшениці озимої, створених за участю *Triticum Spelta l.* За основними показниками на якість зерна. Селекційно-генетична наука і освіта. Матеріали VII Міжнародної конференції (Парієві читання). 19-21 березня 2018. Умань: Сочінський М.М., 2018. С. 211-213.
9. Новак Ж.М. Величина зерна сортозразків ячменю ярого колекції Уманського національного університету садівництва. Збірник наукових праць Уманського НУС. Редкол.: О.О. Непочатенко та ін.. Київ: В-во «Основа». 2018. Вип. 92. Ч. 1. С.-г. науки. С.168–176. **Фахове видання**
10. Новак Ж. М., Погрібна Н. А. Зимостійкість селекційних зразків пшениці озимої. Матеріали всеукраїнської наукової конференції «Інноваційні агротехнології» / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. – Уманський НУС: Редакційно-видавничий відділ, 2018. – С.58–60.
11. Рябовол Я.С., Диордиева И.П., Коцюба С.П., Новак Ж.М., Новак А.В. Адаптивная селекция пшеницы мягкой озимой на устойчивость к грибковым заболеваниям с использованием эколого-географически отдаленных форм. The development of nature sciences: problems and solutions: conference Proceedings, April 27-28, 2018. Brno: Baltija Publishing. P.56-59.
12. Новак Ж.М. Стан селекції пшениці в Україні у 2017 році. Зб. наук. праць УНУС 2017. Вип. 91. С. 172-181.

Допоміжна

1. Молоцький М.Я., Васильківський С.П., Князюк В.І., Власенко В.А. Селекція і насінництво сільськогосподарських рослин: Підручник. — К.: Вища освіта, 2006. — 463 с.: іл.
2. НАКАЗ 29.05.2003 N 152 Про затвердження Порядку проведення атестації суб'єктів господарювання на право виробництва та реалізації насіння і садивного матеріалу, Положення про Державний реєстр виробників насіння і садивного матеріалу
3. Новак Ж.М., Косенко А.В. Кількість продуктивних стебел сортозразків ячменю ярого колекції Уманського національного університету садівництва. Матеріали VIII Міжнародної конференції. Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). 19 березня 2020 Умань. 2020. С. 146-148.
4. Новак Ж. М., Полянецька І. О. Характеристика колоса сортозразків ячменю ярого колекції Уманського національного університету садівництва. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання аграрної науки», присвяченої 175-річчю заснування Уманського національного університету садівництва, 21 листопада 2019 р. Умань, 2019. С. 97-99.
5. Новак Ж.М. Біометричні показники сортозразків пшениці твердої ярої колекції Уманського національного університету садівництва. Збірник наукових праць Уманського НУС / Редкол.:

О.О. Непочатенко та ін. Вип. 96. Ч. 1. Сільськогосподарські та технічні науки. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2020. С.382–393.

6. ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ГОРОХУ ... <https://laboulet.com.ua> › reastech-ua
7. Круп'яні культури: сучасні аспекти технології вирощування. Доступно з: Пропозиція - Головний журнал з питань агробізнесу
<https://propozitsiya.com/ua/krupyani-kulturi-suchasni-aspekti-tehnologiyi-viroshchuvannya>
8. <http://zhmenka.com/sonyashnik-selekciya-nasinnictvo-texnologiya-viroshhuvannya/etapi-organogenezu-sonyashnika/>
9. <https://www.yara.ua/crop-nutrition/maize/key-facts/maize-critical-growth-stages/>
10. Аграрний лайфхак // Актуальні рекомендації щодо ріпаку ... <http://agroportal.ua/ua/special-projects/agrarnyi-laifhak-aktualnye-rekomendatsii-basf-otnositelno-rapsa-ozimogo/>

Інформаційні ресурси

<https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=248>